

NOWY WYMIAR POLITYKI SPOŁECZNEJ

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

ul. Janiny Bartkiewiczówny 93, 87-100 Toruń
tel. (56) 657 14 60 lub 70, fax (56) 657 14 61
rops@rops.torun.pl, www.rops.torun.pl, facebook.pl/ropstorun

KIERUNKI POLITYKI SPOŁECZNEJ W REGIONIE WYZNACZAJĄ NASTĘPUJĄCE DOKUMENTY

- Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do 2030 roku - Strategia Przyspieszenia 2030+
- Strategia Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 roku) – na poziomie województwa będzie to Regionalny Plan Deinstytucjonalizacji
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030

ZAGADNIENIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WPISUJĄ SIĘ W 2 CELE GŁÓWNE STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

Cel główny 2: Zdrowe, aktywne i zamożne społeczeństwo w skład którego wchodzi następujące cele operacyjne

- ✓ Aktywność społeczna i rozwój społeczeństwa obywatelskiego

- ✓ Rozwój wrażliwy społecznie

oraz Cel główny 4: Dostępna przestrzeń i czyste środowisko

- ✓ Cel operacyjny Infrastruktura rozwoju społecznego

Usługi społeczne stanowią coraz ważniejszy komponent polityki społecznej państwa związane jest to z takimi procesami jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany na rynkach pracy, wzrost liczby potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami, nowe zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje, zmiany w obrębie rodziny, nowe ryzyka socjalne (w tym pandemii)*

*Strategia Rozwoju Usług Społecznych polityka publiczna do roku 2020 (z perspektywą do 2035 roku)- przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 07.06.2022 r.

Zgodnie z ustawą o realizowaniu usług społecznych* oznaczają one działania z zakresu:

- ✓ Polityki prorodzinnej
- ✓ Wspierania rodziny
- ✓ Systemu pieczy zastępczej
- ✓ Pomocy społecznej
- ✓ Promocji i ochrony zdrowia
- ✓ Wspierania osób z niepełnosprawnościami
- ✓ Edukacji publicznej
- ✓ Przeciwdziałania bezrobociu
- ✓ Kultury
- ✓ Kultury fizycznej i turystyki
- ✓ Pobudzania aktywności obywatelskiej
- ✓ Mieszkalnictwa
- ✓ Ochrony środowiska
- ✓ Reintegracji zawodowej i społecznej

Usługi te podejmowane są przez gminy w celu zaspokojenia potrzeb wspólnoty samorządowej, świadczone w formie niematerialnej bezpośrednio na rzecz osób, rodzin, grup społecznych, grup mieszkańców o określonych potrzebach lub ogółu mieszkańców.

W przyszłości usługi społeczne powinny być świadczone zgodnie z duchem **DI** co oznacza rozwój usług środowiskowych w miejscu zamieszkania.

Przez **deinstytucjonalizację** należy rozumieć proces przejścia od opieki instytucjonalnej do usług świadczonych w społeczności lokalnej, polegającej z jednej strony na stopniowym ograniczaniu udziału osób umieszczonych w placówkach zamkniętych (co niekoniecznie oznacza ograniczenie liczby miejsc w samych instytucjach opiekuńczych) zaś z drugiej strony na zwiększeniu udziału wsparcia w środowisku - rozwoju usług świadczonych w społeczności lokalnej.

Deinstytucjonalizacja jako kierunek prowadzenia działań, z jednej strony jest pewnego rodzaju szansą na wprowadzenie zróżnicowanego katalogu usług świadczonych w lokalnych społecznościach, z drugiej dużym wyzwaniem biorąc pod uwagę niski stan zasobów (kadrowych, finansowych, infrastrukturalnych), w szczególności na obszarach wiejskich województwa.

Ważna rolę w zakresie koordynacji tego procesu przypisuje się mającym powstać Centrom Usług Społecznych (CUS).

Powoduje to konieczność wprowadzenia zmian w dotychczasowym procesie ograniczania wsparcia, w tym w systemie pomocy i integracji społecznej

Misją Strategii Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 jest:

Podniesienie jakości życia mieszkańców regionu w efekcie wzrostu ich aktywności, samodzielności i solidarności osiągnięte poprzez rozszerzenie wachlarza wsparcia

3 CELE STRATEGICZNE

CEL STRATEGICZNY

1

ROZWÓJ USŁUG
SPOŁECZNYCH

CEL STRATEGICZNY

2

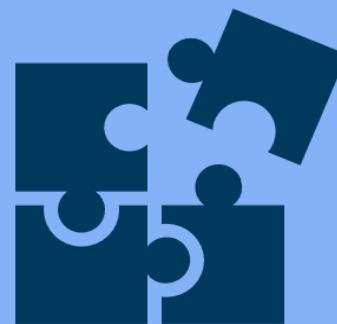
WIĘKSZA AKTYWNOŚĆ
ZAWODOWA,
SPOŁECZNA I OBYWATELSKA
MIESZKAŃCÓW

CEL STRATEGICZNY

3

ZWIĘKSZENIE WSPÓŁPRACY
INSTYTUCJI I PODMIOTÓW
W OBSZARZE
WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO

ODBIORCY DZIAŁAŃ/ PRZEDSIĘWZIĘĆ:

- ✓ Osoby starsze
- ✓ Rodzina
- ✓ Dzieci i młodzież
- ✓ Osoby z niepełnosprawnościami
- ✓ Osoby w kryzysie zdrowia psychicznego
- ✓ Osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone bezdomnością
- ✓ Kadra pomocy i integracji społecznej

**PRZEDSIĘWZIĘCIA/ KIERUNKI
DZIAŁAŃ DEDYKOWANE
POSZCZEGÓLNYM GRUPOM
ODBIORCÓW**

OSOBY STARSZE

- ✓ **rozwijanie sieci dziennych** placówek wsparcia (m.in. dziennych domów pomocy/pobytu),
- ✓ **rozwijanie usług opiekuńczych** w miejscu zamieszkania,
- ✓ **rozwijanie usług: telemedycyny, telerehabilitacji, teleopieki,**
- ✓ **rozwijanie wolontariatu** opiekuńczego,
- ✓ **rozwijanie usług mieszkalnictwa** społecznego,

OSOBY STARSZE

- ✓ **rozwijanie usług pomocy sąsiedzkiej,**
- ✓ **rozwijanie usług transportu** społecznego, służących podniesieniu dostępności do usług społecznych,
- ✓ **rozwój opieki wytchnieniowej,** służącej kompleksowemu wsparciu rodzin i opiekunów rodzinnych osób starszych,
- ✓ **zwiększenie dostępu do usług zdrowotnych** (m.in. wprowadzenie bilansów zdrowia dla seniora, powstawanie centrów zdrowia 75+ i dziennych domów opieki medycznej, rozwój poradni i oddziałów geriatrycznych i dostępu do pomocy psychoterapeutycznej i psychiatrycznej),
- ✓ **rozwój usług dostosowania zasobu mieszkaniowego** (poprzez, m.in. adaptację, remont, doposażenie mieszkań oraz obiektów mieszkalnych/zamieszkania zbiorowego).

RODZINA

- ✓ **rozwój poradnictwa specjalistycznego**, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego,
- ✓ **rozwój systemu wsparcia dla rodzin z dziećmi** z niepełnosprawnościami (w szczególności w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka),
- ✓ **przeciwdziałanie przemocy**,
- ✓ **poprawa jakości i dostępności edukacji przedszkolnej**,
- ✓ **rozwój systemu wsparcia dla rodzin zastępczych**,
- ✓ **rozwijanie asystentury rodziny**.

DZIECI I MŁODZIEŻ

- ✓ **rozwijanie sieci świetlic/ klubów młodzieżowych,**
- ✓ **rozwijanie zajęć dodatkowych/ kół zainteresowań,**
- ✓ **rozwijanie kompleksowej pomocy psychiatrycznej,**
- ✓ **zapobieganie przemocy,**
- ✓ **rozwijanie systemu wsparcia osób usamodzielniających się,**
- ✓ **rozwijanie streetworkingu.**

OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- ✓ **rozwijanie specjalistycznych usług opiekuńczych,**
- ✓ **rozwijanie usług asystencji osobistej** osób z niepełnosprawnością,
- ✓ **rozwijanie sieci mieszkalnictwa treningowego,**
- ✓ **rozwijanie sieci ośrodków wsparcia dziennego** (m.in. środowiskowych domów samopomocy),
- ✓ **likwidację różnego rodzaju barier**, zwłaszcza transportowych, architektonicznych, komunikacyjnych,
- ✓ **rozwój opieki wytchnieniowej**, służącej kompleksowemu wsparciu rodzin i opiekunów rodzinnych osób starszych,
- ✓ **rozwijanie usług: telemedycyny, telerehabilitacji,**
- ✓ **rozwoju usług dostosowania zasobu mieszkaniowego** (poprzez, m.in. adaptację, remont, doposażenie mieszkań oraz obiektów mieszkalnych/ zamieszkania zbiorowego).

OSOBY W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO

- ✓ **rozwój centrów zdrowia psychicznego**, świadczących kompleksową pomoc psychiatryczną,
- ✓ **rozwijanie mobilnych zespołów specjalistów** jako formy psychiatrycznego leczenia środowiskowego,
- ✓ **rozwijanie sieci poradni zdrowia psychicznego** oraz pośrednich (dziennych) form opieki psychiatrycznej,
- ✓ **rozwijanie form wsparcia osób doświadczających kryzysu psychicznego**, jak i powracających do zdrowia po kryzysie, m.in. w postaci wsparcia asystenta zdrowienia, miejsca w mieszkaniu wspieranym/treningowym,
- ✓ **profilaktyka zdrowia psychicznego**,
- ✓ **prewencja uzależnień.**

OSOBY W KRYZYSIE BEZDOMNOŚCI I ZAGROŻONE BEZDOMNOŚCIĄ

- ✓ **zwiększenie dostępności usług mieszkalnictwa społecznego** (m.in. mieszkań chronionych/wspomaganych, na wynajem dedykowanych osobom zagrożonym bezdomnością i w kryzysie bezdomności, mieszkań w ramach działalności społecznych agencji najmu - SAN),
- ✓ **opracowanie i wdrażanie systemu wsparcia w redukcji/spłacie zadłużenia czynszowego,**
- ✓ **wdrażanie programów** przygotowujących do samodzielnego życia osoby opuszczające instytucje,
- ✓ **powstawanie i rozwój infrastruktury** dostosowanej dla osób w kryzysie bezdomności wymagających usług opiekuńczych

KADRA POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

- ✓ **przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu kadr,**
- ✓ **promowanie wyboru profesji pomocowych,**
- ✓ **podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr,**
- ✓ **kształtowanie wizerunku pracowników i instytucji pomocy społecznej w mediach**
- ✓ **koordynacji rozwoju usług społecznych,**
- ✓ **usprawnianie zarządzania i funkcjonowania instytucji świadczących usługi społeczne w sytuacji kryzysowej,**
- ✓ **prowadzenie intensywnej pracy socjalnej,**
- ✓ **rozwój badań z zakresu pomocy i integracji społecznej.**

AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

- ✓ **rozwijanie oferty kształcenia dla osób dorosłych,**
- ✓ **zwiększenie dostępu do usług opieki nad dziećmi do lat 3,**
- ✓ **tworzenie warunków osobom młodym** w zakresie aktywności zawodowej, poprzez wsparcie przedsiębiorczości i samozatrudnienia,
- ✓ **rozwijanie zintegrowanego systemu kompleksowej** aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami,
- ✓ wypracowanie i wdrażanie założeń regionalnej **polityki integracyjnej cudzoziemców,**
- ✓ tworzenie warunków dla aktywizacji zawodowej osób **pełniących funkcje opiekunów faktycznych,**
- ✓ **zwiększanie roli ekonomii społecznej** w rozwoju społeczności lokalnych.

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNO-OBYWATELSKA

- ✓ **aktywizacja społeczności na rzecz rozwoju lokalnego,**
- ✓ **rozwijanie wolontariatu,**
- ✓ **zwiększanie roli organizacji pozarządowych,**
- ✓ **podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przemocy,**
- ✓ **promowanie aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia,**
- ✓ **budowanie świadomości** mieszkańców związanych ze skutkami zmian klimatycznych,
- ✓ **upowszechnianie kultury,**
- ✓ **kształtowanie i wzmacnianie poczucia tożsamości regionalnej.**

KOORDYNACJA REGIONALNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030 („Strategia Przyspieszenia 2030+”)

Departament Planowania, Zrównoważonego Rozwoju i Nauki
Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu

Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko -Pomorskiego do roku 2030

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu

Programy i polityki województwa w zakresie polityki społecznej

Koordinatory regionalnych programów i polityk

Projekty kluczowe województwa w zakresie polityki społecznej

Koordinatory projektów kluczowych

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

- ✓ Fundusze Unii Europejskiej,
- ✓ Budżet samorządu województwa,
- ✓ Środki z budżetu państwa,
- ✓ Środki z funduszy krajowych (np. z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Solidarnościowy Fundusz Wspierania Osób Niepełnosprawnych) oraz programów celowych realizowanych na szczeblu krajowym,
- ✓ Środki własne gmin i powiatów,
- ✓ Środki własne innych partnerów realizujących cele strategii (m.in. podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów prywatnych),
- ✓ Inne środki zewnętrzne.

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII

stan docelowy / kierunek zmian:

- ✓ **o 80%** zwiększy się liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania,
- ✓ **we wszystkich** gminach będą świadczone usługi opiekuńcze,
- ✓ **w połowie gmin** województwa kujawsko-pomorskiego realizowane będą alternatywne formy wsparcia opiekuńczego, m.in. pomoc sąsiedzka, dzienny opiekun, wolontariat opiekuńczy,
- ✓ **podwoi się liczba miejsc** w dziennej infrastrukturze wsparcia dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych,
- ✓ **w 40% gmin i powiatów** prowadzone będą mieszkania chronione/wspomagane,

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII

stan docelowy / kierunek zmian:

- ✓ **w 100% gmin** będzie dostępna oferta teleopieki dla osób starszych,
- ✓ **w 100% gmin** będą działały kuby/świetlice dla seniorów,
- ✓ **w 80% gmin** dostępna będzie oferta poradnictwa specjalistycznego, w szczególności prawnego, psychologicznego i rodzinnego,
- ✓ **połowa gmin** będzie dysponowała ofertą usług transportowych dla osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i osób niesamodzielnych,
- ✓ **do 80%** zwiększy się odsetek dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej,

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII

stan docelowy / kierunek zmian:

- ✓ **w połowie gmin** będą działały placówki wsparcia dziennego (świetlice),
- ✓ **zwiększy się dostęp do oferty wsparcia** dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego,
- ✓ **we wszystkich gminach** będą zachowane kryteria zatrudnienia pracowników socjalnych,
- ✓ **we wszystkich ośrodkach pomocy społecznej** dla pracowników socjalnych dostępne będzie wsparcie w formie superwizji,
- ✓ **we wszystkich gminach województwa** funkcjonować będą centra usług społecznych lub inna forma koordynacji usług społecznych,

ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI STRATEGII

stan docelowy / kierunek zmian:

- ✓ **w 30% gmin** będą funkcjonowały Gminne Rady Seniorów,
- ✓ **połowa gmin** województwa będzie współpracowała z organizacjami pozarządowymi zlecając im zadania w obszarze pomocy i wsparcia,
- ✓ **połowa gmin** województwa zawrze porozumienia o współpracy ośrodków pomocy społecznej z podmiotami ochrony zdrowia.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
Iwona Welnicka

i.welnicka@rops.torun.pl
tel. (56) 657-14-72

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

